

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inserati: do 30 petič 2 D, do 100 vrst 2 D 50 p, večji inserati petič vrsta 4 D; notice, poslano, izjave, reklame, preklicji beseda 2 D. — Popust po dogovoru. — Inseratni davek posebej. — „Slovenski Narod“ velja letno v Jugoslaviji 240 D, za inozemstvo 420 D

Upravništvo: Kraljeva ulica št. 5, pritličje. — Telefon št. 304.
Uredništvo: Kraljeva ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon št. 34.

Poština plačana v gotovini.

Nova vladna kriza

Zopet se napoveduje nova vladna kriza, toplot tako konkretno in resno, da je izključeno, da bi šlo le za ugibanja in kombinacije. Radić nastopa z novimi grožnjami, izključuje ministre in poslance, ki mu nečijo brezpopojno parirati, poziva radikalne zaveznike, da morajo obratovati z nasprotniki v lastnih vrstah.

Radićevih zahtev in ultimativ ne jemljejo več resno, zato bi tudi najnovejši sklepi sami bržčas ne izšli iz njegovega roka. Radić pa je opasnost, ki preti vladi gg. Uzunovića in Maksimovića, vedno hujšemu razdoru v radikalni stranki sami. Diference so se tako počele in poostile, da je sprava skoraj nemogoča in da je definitivni razkol v radikalni stranki bližje kakor kdaj koli lozda.

V Beogradu povsem resno zatrjujejo, da vodita oženjevo proti sedanjim vladnim spoznanjem gg. Pašić in Radić. Kakor kuriozna je ta vest, vendar ni izključeno, da je resnična. Oba nekdanja vodilna politika sta potisnjena sedaj ob stran, za nobenega od njih v sedanjih konstelacijah ni prostora. Oba sta zato interesirana, da Uzunovića vladna pade. Kaj bo potem, o tem imata pač vsak svoje nazore; zavedata se gotovo tudi, da morajo potem njuna pota narazen, a vsak od njih se nadeja, da bo dobiček na njegovi strani.

Vrh tega je treba pomisliti, da bi bile nove volitve dobrodošle i Pašiću i Radiću, Pašić računa, da bi z svojim vplivom, ki ga ima v izvenparlamentarnem vodstvu narodne radikalne stranke, še bolj pa z ugledom in z avtoriteto med srbskimi volilci pri volitvah, ako že ne docela uničil, pa vsaj zdecimiral svoje nasprotnike, ki so v današnjem poslanskem klubu NRS zelo močni. Ubi je politično na ta način že prav mogoče nasprotnike, pa upa, da bi pri novih volitvah tudi gg. Maksimovića, Uzunovića in njune prijatelje.

Slični motiv vodi tudi Radića, ki bi se rad iznebil Nikića, Superine in drugih disidentov, pa morda še koga, ki ga v svojem klubu ne mara več. Ob enem pa bi rad odprl vrata v parlament zopet tudi sebi, dr. Mačku in ostalim prijateljem in sorodnikom, katerih mandati so bili povodom verifikacije razveljavljeni.

Zato je res verjetno, da sta si Radić in Pašić na skrivaj podala roke, da s koncentričnim napadom strmoglavita današnjo politično situacijo. Vsi bi pozdravili ta korak, ker se zavedamo, da je današnji režim nezdrav, nenormalen in nesposoben za pozitivno delo. Državi ne more koristiti, škoduje ji pa zelo že zato, ker ovira konsolidacijo. Na drugi strani pa zopet ni nikake nade, da bi moglo priti kaj boljšega. Kakorkoli kombiniramo, vse je brezupno. Zato nas morejo vesti o novi krizi navdati le s trpkostjo in skrbjo.

Silno neurje nad Ljubljano

Danes proti popoldnevu so se začeli kopičiti nad Ljubljano črni oblaki. Že ob 11. se je čulo iz daljave zamolklo grmenje, ki se je vedno bolj bližalo mestu. Ozračje je bilo tako elektrizirano, da je bil telefonski promet skoro nemogoč. Kmalu po 12. se je nebo tako stemnilo, da je bilo treba prižgati svetilke, električni tok v žarnicah je začel grozeče migljati, pod črnimi oblaki pa so se pojavile grozeče bele megle. Začelo je grmeti in treskati in kmalu se je vilo kakor iz škafa. Ljudje so v strahu zbežali na vse strani. Uradniki in uslužbenci, ki se vračajo popoldne domov, so se poskrili v naglici v javne lokale in veže, da jih ne zaloti nevihta. Hipoma je bilo mesto prazno. Vila se je stihovita ploha s točo, ki je trajala k sreči samo nekaj minut. Vsi kanali v mestu so se hipoma napolnili tako, da se voda ni mogla odteči in so se ulice spremenile kar v potoke. Oblak se je utrgal nad Ljubljano samo deloma in zato večje škode v mestu menda ni povzročil. Pač pa je moralo biti neurje usodnejše v neposredni bližini Ljubljane, ker se je čulo najmočnejše grmenje in treskanje od severovzhodne smeri.

NEURJA V ČESKOSLOVAŠKI

— Praga, 8. julija. Listi poročajo, da je razsajalo v noči od ponedeljka na torek v severnem delu Češke veliko neurje, ki ni povzročilo samo mnogo škode na poljih, temveč tudi na poslopijih. Vremenska katastrofa je zahtevala tudi več človeških žrtev.

Na pragu nove krize vlade RR

Pašić in Radić skupno rušita sedanjo vladno. — Oba delata na nove volitve. — Vaznost Uzunovićeve avdijence. — Težkoče pri pogajanjih z Davidovičevci.

— Beograd, 8. julija. Politični položaj v Beogradu se razvija v smeri vladne krize. Vsi merodajni politični krogi trdijo, da je kriza sedanje vlade neizogibna in da se more reči, da ni nobene upanja za vzdržanje sedanje vladne koalicije. Zatrjuje se, da se rušenje vlade vrši sporazumno med Pašićem in Stepanom Radićem, ki sta oba izven vlade in zato interesirana na tem, da vlada čim prej pade. Stepan Radić in Pašić imata načrt, da vržeta sedanjo vladno, da bi mogla po tem ustvarjeni motni položaj izkoristiti zase. Oba zasledujeta tendenco, da onemogočita parlamentarno delo ter izločijo volitve. V koliko bosta Pašić in Radić v tem oziru uspešni, je še vprašanje, ker je to v veliki meri odvisno od uspeha, ki ga je dosegel Uzunović s svojo avdijenco na Bledu.

V Beogradu se z velikim zanimanjem pričakuje tudi potek današnje avdijence Stepana Radića na Bledu. Med tem pa skupina okoli vlade, predvsem ljudje iz bližine notranjega ministra Bože Maksimovića delajo na to, da se ustvari nova vladna večina. Predvsem pričakujejo, da bo mogoče dr. Nikiću pritegniti del poslancev HSS, s čimer bi bila dana možnost za odstranitev radićevcev iz vlade. Pogajanja, ki so se večeraj vodila z Davidovičevci in obetala že dobre uspehe, pa so naletela na težkoče. Davidovičevi pristasi namreč čutijo, da je položaj skupine vladnih radikalov zelo težak in da imajo sedaj priliko, čim več izsiliti od njih. Današnji dan še ni prinesel nobenega pozitivnega rezultata, ker se gg. Uzunović in dr. Nikić še nista vrnila v Beograd.

Ministrski predsednik v avdijenci na Bledu

Gosp. Uzunović je poročal kralju o poplavih. — Kralj se izredno zanima za reševalno in pomožno akcijo. — O politični situaciji se g. Uzunović ni hotel izjaviti. — Njegov povratek v Beograd.

— Bled, 8. julija. Ministrski predsednik Uzunović je priselil večeraj popoldne na Bled in je bil pri kralju od 2. do 3. popoldne na obedu ter ob tej priliki poročal vladarju obširno o škodah, ki so jih povzročile poplave, ter o momentani politični situaciji, zlasti o najnovejših radićevskih zahtevah. Po avdijenci je izjavil na Bledu navzočim novinarjem, da se je odgoditev Narodne skupščine izvršila sporazumno med vlado in predsedstvom skupščine po končanih poslih in da se bo skupščina tudi sklicala zopet sporazumno med vlado in predsedstvom parlamenta. Kdaj se bo to zgodilo, se sedaj še ne more vedeti.

O svoji avdijenci je izjavil g. Uzunović, da je poročal kralju obširno o poplavih v vseh pokrajinah drave. Došel je na Bled, ker je videl, da se kralj zelo zanima za razmere v poplavljenih krajih. V to svrhu je tudi zahteval od posameznih ministrov, naj zberejo vse potrebne podatke. Prepričan je, da je s tem izpolnil svojo dolžnost, ker je znano, da vsa važna vprašanja za naš narod in njegove interese zanimajo kralja, ki je dal temu svojnemu zanimanju tudi viden izraz. Ker so nekatere vesti poročale, da so vremenske katastrofe zahtevale tudi človeške žrtve, je kralj odredil, naj takoj zahtevam brzojavna poročila o njih, in je tudi želel, naj se za vsak slučaj ugotovi, pod kakimi pogoji je došlo do smrtnih žrtv. Ministrski predsednik je takoj ugodil kraljevi želji in je zahteval o tem brzojavna poročila od velikih županov. Kralju je poročal, da je položaj radi poplav precej resen in da pristojni ministri že zbirajo potrebne podatke za votiranje kreditov v pomoč poplavljenecem. Poročila še niso popolnoma točna ter se zbirani podatki overjavljajo tudi od posebnih odposlancev.

Radićev referat o politični situaciji

Potek seje vodstva HSS. — Današnja situacija je nevzdržna. — Izključitev dr. Nikića in dveh poslancev iz HSS. — Radić na Bledu.

— Zagreb, 8. julija. Včerajšnje seje vodstva HSS pod predsedstvom Pavla Radića se je udeležilo okoli 40 poslancev in 20 drugih članov. Navzoča sta bila minister dr. Šibenik in Pucelj ter državna podtajnika dr. Pernar in Košutić. Izmed poslancev se seje ni sodelovali dr. Superina, dr. Nikić, dr. Krajač, Preka, Dombaj, Žnidarič, Tizaj, Caldarević, Bačmaga. Sejo je otvoril g. Pavle Radić, ki je takoj podelil besedo g. Stepanu Radiću. Ta je v svojem govoru poročal predvsem o razmerah v Dalmaciji, nato pa o političnem položaju, ki ga je označil za kritičnega, ker se ne ve, kdo je danes pravi pravi radikalna stranka. Na eni strani predstavljajo radikalno stranko vlada, oz. njen predsednik Uzunović, na drugi strani pa je znano, da ima Pašić še vedno velik vpliv v stranki. Tako se ne ve, ali ima v imenu radikalne stranke pravico govoriti Uzunović ali Pašić. Z ozirom na to je jasno, da se morajo odnosi HSS napram

vladi razčistiti, ker je bolje biti v opoziciji, kakor pa v takem nerazjasnem položaju. Zlo je tudi v tem, ker sta v vladi dva ministra, ki sta samo po imenu radićevski, v resnici pa huda nasprotnika HSS.

Ti odnosi se morajo razčistiti. To pa ne pomenja, da hoče HSS vrči vladno. HSS je pripravljena vladno podpirati, ako pa ne bo zastopala narodnih interesov, je pripravljena preiti v opozicijo. Tega položaja je kriv tudi dr. Nikić. Zato ne sme več ostati v vladi, zlasti se mu ne sme dovoliti, da agitira v Bosni v imenu HSS.

Po Radićevem govoru je posl. Grandija predlagal, naj se minister dr. Nikić izključi iz kluba. Dr. Lončarević je nastopil proti temu predlogu in njegovemu naziranju se je pridružil tudi posl. Stepan Klajić. Pri glasovanju je bil predlog o izključitvi dr. Nikića sprejet z glasovi vseh prisotnih poslancev proti glasovoma dr. Lončarevića in Klajića. Za izključitev je gla-

soval tudi Toma Kovačević, ki je bil predsednik svoječasne disidentskega radićevskega kluba pod vodstvom dr. Nikića in dr. Superine. Predsednik Pavle Radić je nato proglasil dr. Nikića za izključenega. Stepan Radić pa je vprašal dr. Lončarevića in Klajića, ali se podredita temu sklepu. Ker sta odgovorila negativno, je Stepan Radić proglasil, da se iz kluba izključita poleg dr. Nikića tudi dr. Lončarević in Klajić, ki ju je pozval, naj takoj odide s seje in odloži svoja poslanska mandata. Za tem so navzoči poslanci podpisali predlog o izključitvi dr. Nikića in o tej priliki je Radić izjavil: »Sedaj smo obračunali z dr. Nikićem, v kratkem bomo pa tudi s Superino.«

Sledilo je poročilo ministra agrarne reforme dr. Šibenika o načrtu zakona o ureditvi agrarnih odnosov v Dalmaciji. Minister Pucelj je poročal o popla-

vah, dalmatinski posl. Matijević pa je predlagal, naj se zahteva od vlade, da se Narodna skupščina sestane vsaj meseca avgusta in ob tej priliki sprejme zakon o agrarni reformi v Dalmaciji. Ta predlog je bil sprejet soglasno.

Popoldne se je seja HSS nadaljevala. Popoldanska seja je bila strogo tajna, ker se je razpravljalo na njej o taktiki stranke v prihodnjih dneh.

— Zagreb, 8. julija. Predsednik HSS Stepan Radić, ki je zaprosil po svojem povratku v Zagreb za avdijenco na Bledu, je danes popoldne odpoval na Bled. Radić bo sprejel od kralja v avdijenci bržkone še danes.

— Beograd, 8. julija. V Beograd je došel danes g. Pavle Radić, ki pa o poteku včerajšnje seje vodstva HSS ni hotel dati nobenih pojasnil, češ da so že listi o tem dovolj poročali.

Nov razkol med radićevci

Dr. Nikić in dr. Lončarević o svoji izključitvi. — Izključeni poslanci ne odložijo svojih mandator, ampak osnujejo zopet klub radićevskih disidentov.

— Zagreb, 8. julija. Listi poročajo, da je minister za šume in rudnike dr. Nikić, ki se mudi v Tuzli, izjavil o svoji izključitvi iz HSS, da pomenja ta korak grdo zavrnitev, ker so mu razni člani vodstva HSS še v poslednjem času pošiljali poročila, da se hoče Radić z njim popolnoma pobotati. Postopanje Stepana Radića in vodstva HSS smatra za skrajno neojalno tembo, ker se je izključitev izvršila v njegovi odsotnosti, ne da bi mu bila dana možnost zagovora. Po njegovem mnenju je Radić to stvar inženirski radi drugih političnih vzrokov, ki bodo kmalu prišli na dan. Kar se nega osebno tiče, bo s svojimi tovariši zopet osnoval poseben klub HSS in vztrajal na politiki sporazuma.

Minister dr. Nikić se vrne danes v Beograd.

— Zagreb, 8. julija. Poslanec dr. Lončarević, ki je bil včeraj izključen iz HSS, izjavlja, da je bila zadeva dr. Nikića in njegovih tovarišev definitivno končana s pomirjenjem po sestavi zadnje Uzunovićeve vlade. Stepan Radić sam izjavlja v klubu

ob odobravanju vseh prisotnih, da smatra vse za pozabljeno, kar se je dogodilo do tedaj. Ako bi se takrat zahtevala izključitev dr. Nikića in njegovih tovarišev, bi bilo to razumljivo, danes pa ni, ker ni nobenih novih razlogov za to. Stepan Radić ni navedel, kaj je napravil dr. Nikić po 15. aprilu, da se ga izključi iz kluba. Zahteval je glasovanje brez vsake razprave, zato je čisto naravno, da sta glasovala s Klajićem proti. Najnavadnejša dostojnost bi tudi zahtevala, da bi se predlog sporočil vsem članom kluba že pred sejo in da bi na sejo prišel tudi dr. Nikić. Varajo se vsi, ki mislijo, da gre tu samo za formalno vprašanje ali ima ostati dr. Nikić minister ali ne. Cela stvar je manever gospode v vodstvu HSS, ki se pripravljajo, da prekine v primerem trenutku politiko sporazuma. To pa ni samo stvar kluba, temveč je važna zadeva, ki more vplivati tudi na državno politiko. Zato bi bilo treba odstraniti predvsem tiste, ki so proti politiki sporazuma, ne glede na trenutno razpoloženje Stepana Radića.

Interpelacija v zadevi dr. Barleta

— Beograd, 8. julija. Poslanci Jugoslovenskega kluba Smodej, Pušćnjak in dr. Hodža so vložili danes na zun. ministra dr. Nikića vprašanje: zaradi dr. Stanka Barleta, sekretarja zunanjega ministrstva, ki je bil 2. julija t. l. odpuščen iz državne službe, Klerikalci protestirajo v svojem vprašanju proti temu odpuščenju in napadajo tudi dr. Žerjavo, češ da je denunciral dr. Barleta, ko je bil za vicekonzula v Düsseldorfu. Od dr. Nikića zahtevajo ustmen odgovor v skupščini.

SANACIJA FRANCOSKIH FINANC

— Pariz, 8. julija. V pariškem »Liberalu« predlaga bivši finančni minister Loucheur uvedbo posebnega davka za poravnava medzaveznih dolgov, s katerim naj bi se poravnali francoski dolgi v Ameriki in Angliji.

ŠKODA RADI RUDARSKIH STAVKE V ANGLIJI

— London, 8. julija. Po poročilu strokovnega lista znaša dosedanja skupna škoda v angleških premogovnikih, ki jo je do sedaj povzročila rudarska stavka, 45 milijonov funtov, to je približno 36 milijonov funtov, na rudarskih mezdah pa 27,5 milijonov funtov.

RATIFIKACIJA NEMŠKO-SIAMSKE POGODBE

— Berlin, 8. julija. V samskem poslanstvu v Parizu je bila včeraj ratificirana nemško-siamska trgovinska pogodba, ki je bila sklenjena meseca februarja v Berlinu.

ANGLIJA KUPUJE INOZEMSKI PREMOG

— London, 8. julija. Angleška poslanska zbornica je dovolila z 245 glasovi proti 116 kredit 3 milijonov funtov za nakup inozemskega premoga.

ZAROKA SINA NADVOJVO-DE FRANA FERDINANDA

— Berlin, 8. julija. V Wolffsegu na Württenberskem se je zaročil najstarejši sin v Sarajevu umorjenega Franca Ferdinanda, 25 letni dr. Maks Holenberg, z 22 letno zročico Elizabeto Waldburg.

COBHAMOV POLET V AVSTRALIJU

— London, 8. julija. Kakor se je izkazalo pozneje, ni zakrivila nesreče mehanika Eliotta eksplozija petrolejske zalozke, ampak strelhi nomadskih Arabcev. Alan Cobham je bil prisiljen leteti komaj 30 metrov visoko. Puščina krogla je prebila kabino letala in težko ranila Eliotta. Elliot je izgubil mnogo krvi in Cobham je bil prisiljen, da se vrne v najbližji vročini v Basro, kjer je Elliot podlegel zadobljeni rani. Kaki so načrti Cobhama za bodočnost, ni znano.

Borzna poročila

LJUBLJANSKA BORZA.
Invest. posoj. iz l. 1921 72,50, 73,50, zastav. listi Kranjske dež. banke 20, 22; Kom. zadolžnice Kranjske dež. banke 20, 20; Celjska posojilnica d. d. Celje 193, 196; Ljublj. kred. banka Ljubljana 175, 195; Merkantila banka, Kočevje 100, 102; Slovenska banka d. d. Zagreb 50, —; Kreditni zavod za trg. in ind. Ljubljana 165, 175; Strojne tovarne in livarne d. d. Ljubljana 79, 89; Združene papirnice Vevče, Gorica in Medvode d. d. Ljubljana 100, —; Stavbna družba d. d. Ljubljana 55, 65; Sešir, tovarna klubukov d. d. Škofja Loka 103, 106.

ZAGREBSKA BORZA.
Devize: Curih 10,94625—10,98625, Praga 167,43—168,43, Pariz 147,76—149,76, Newyork 56,418—56,718, London 275,05—276,25, Trst 187,40—188,60, Dunaj 798,625—802,625.

7% invest. posoj. 1921 73—75, 2½% drž. rente za ratno štetu 306—307, Ljubljanska kredita 175, Hrv. eskomptna banka 101—102, Kreditna banka Zgb. 103—104, Hipotekarna banka 56—57, Jugobanka 93—95, Prastredica 865—867,50, Slovenska banka 55—58, Eksploatacija 19—15, Sečera, Osijek 275, Nihag 22, Gutman 195—210, Slaveks 45, Slavonija 32—34, Trboveljska 348, Union, paromlin 350, Nevče 105.

INOZEMSKA BORZE.
— Curih: Beograd 9,1425, Pariz 13,40, London 25,125, Newyork 516,50, London 25,125, Newyork 516,50, Milan 17,05, Praga 15,31, Dunaj 73.

— Trst: Beograd 53—53,40, Pariz 78—78,50, London 145,75—146,50, Newyork 29,90—30,30, Praga 88,75—89,25, Curih 580—583, Dunaj 422—424.

Pol milijarde škode po poplavih

Donava in Drava zopet naraščata. — Obupna borba z divjim elementom se nadaljuje. — Obnavljanje železniškega prometa v Srbiji.

Iz Beograda poročajo, da Sava in Donava še vedno naraščata. Sava in svojem dolnjem toku strahovito pustoši. Vso okolica je daleč na okoli pod vodo. Kaznilnica na Ali Ciganliji se že več dni nahaja v vodi, poplavljen so male koče in barake, ki stoje ob obrežju Save. Državna cesta Beograd-Obrenovac je presekana na dveh mestih.

Iz Novega Sada javljajo, da je začela Donava po štiridnevem polaganju padanju včeraj zopet naraščati. Pri Apatinu je včeraj Donava narasla za 2 cm.

Na potu med Apatinom in Somborom vojaštvo še vedno mrzlično utrjuje nasipe. Večina prebivalstva se je vrnila domov, ker je nevarnost v glavnem minila, daš je situacija še vedno kritična, ker prihajajo iz gorenjega toka Donave neugodne vesti. Tako je pri Pasavu Donava narasla za 60 cm, pri Dunaju za 104 in pri Bratislavi za 193 centimetrov. Bati se je, da drugi nasip pri Apatinu ne bo vzdržal navala ogromne mase vode. Nasip je namreč 30 let ni prišel v dotik z vodo. Sedaj mrzlično grade tretji obrambni nasip, da tako zajezijo nadaljnjo poplavo.

V Baranji je situacija obupna. Po dosedanjih uradnih poročilih je na državnem posestvu Belje 17.000 oralov posejane zemljišča, 6.000 oralov travnikov, 1.500 oralov neplodne zemlje, torej skupno okoli 24.000 oralov vseh rodov vodo. Poplavljenih je tam okoli 100 hiš. V občini Zmajevac je pod vodo 6.000 oralov zemlje. Samo tu znaša škoda okoli tri milijone Din. V Suzi je 1000 oralov sveta pod vodo. V Kneževskih Vinogradih je pod vodo 2000 ora-

lov sveta, odplavljenih pa je bilo 60 hiš. Pri Lugu se je porušilo deset hiš, 2000 oralov sveta pa je pod vodo.

V Sombor so prispeli 6. t. m. predsednik Narodne skupščine Marko Trifković, železniški minister Vasa Jovanović in narodni poslanec Dragiša Leovac, da si ogledajo poplavljen kraj in zberejo potrebne podatke glede pomoči poplavljenem. Na progi Lapovo-Jagodina je bil provizorno vzpostavljen promet, tudi promet na prosti Lapovo-Kragujevac je že obnovljen. Zveza s Kragujevcem je vzpostavljena, istotako zveza z Nišem, vendar morajo potniki na dveh krajih še prestopati. Na progi Karanovac-Gračanica je voda porušila železniški most in zelo poškodovala železniški nasip.

Tudi Črni gori povodenj ni prizanesla. Radi naraslih rek je Skadersko jezero prestopilo bregove. Največ je trpelo selo Podoši. Škoda znaša 1 milijon dinarjev.

Po dosedanjih poročilih kalkulator vladna škoda, povzročeno po povodnjah v vsej državi, na 400—500 milijonov dinarjev. Vlada se resno boji, da bo ta škoda ogrožala ravnotežje državnega proračuna, ker bo morala država žrtvovati velike zneske za pomoč onesrečenim, še večje pa za popravilo cest, železnice in rečnih nasipov. Tako velike škode voda še ni povzročila, odkar obstoja Jugoslavija, ker so bile prejšnje povodnji več ali manj lokalnega značaja, dočim so letos prizadele prav vse pokrajine države. Najbolje je doslej odrezala Slovenija, kjer je škoda razmeroma najmanjša.

Mednarodni dijaški kongres v Sremskih Karlovcih

V Jugoslaviji so mednarodni sestanki redki. Večinoma smo imeli doslej sestanke lokalnega značaja, kakor konferenca Male antante in stalne donavske komisije, razne prometne konference itd. Prva širša mednarodna prireditve v Jugoslaviji je bil laniški VII. proforski kongres. Pri tej priložnosti se je pokazalo, da je tudi Jugoslavija s svojo prestolico prikladna za take prireditve tem bolj, ker leži Beograd na križišču železnice, ki vežejo vzhod z zapadom.

Po proforskem kongresu počaste našo državo zastopniki dijaških organizacij iz vseh držav. Mednarodni dijaški kongres se bo vršil od 25. julija do 2. avgusta v romantičnih Sremskih Karlovcih, od koder se bodo udeleženci lahko večkrat peljali v Beograd. Da bi se mogel vršiti ta kongres v čim večjem obsegu in da bi mogli naši dijaški dostojno sprejeti svoje inozemske kolege, je bil izvoljen pripravljalni odbor, ki bo vodil vsa pripravljala dela. Predsednik odbora je rektor beogradske univerze Pavle Popović, tajnik pa bivši upravnik dvora Nenadić. V odboru so zastopniki vseh fakultet, bivši rektorji in dekani, delegati ministrstva prosvete, zunanjih za-

dev itd. Dalje sodelujejo mnoge odlične dame, kakor predsednica Gajreta Mara Trifunovića, predsednica beogradskega ženskega društva Leposlava Biba, predsednica narodnega ženskega društva Mileva Simić, predsednica prijateljev Francije Leposlava Hristić, predsednica kola srbskih sestara Zora Stanojevića itd.

Davčni škandal v Franciji

V svojem ekspozeju, ki ga je imel v turek v francoski zbornici o finančni krizi, je finančni minister Caillaux med drugim omenil, da namerava vlada z vso ostrostjo pobijati davčne goljufije. Nadeja se, da bo od tega že na podlagi obstoječih davčnih zakonov lahko došla več dohodkov, kakor bi jih vrglo eventualno povišanje davkov. Javna tajnost je namreč v Franciji, da zlasti bogataši na najrazličnejše načine goljufajo davčne urade in ne plačujejo davkov, kakor bi jih morali. Pri tem igra tudi kurnina davčnih uradnikov veliko vlogo. Vse dosedanje francoske vlade so napram tem korupcijam in zlorabam do sedaj postopale premalo odločno in se jih niso upale zatreti. Caillaux pa bo sedaj menda res posegel tudi v to seršeno gnezdo. Stori bo to tem lažje, ker bo udaril predvsem pripadnike desničarskih strank, dočim bodo mali ljudje, ki tvorijo maso levih črjav, njegovo brezobzirno postopanje gotovo odobraval.

Te dni poročajo listi o prvem velikem škandalu, ki ga je izzvala nova taktika davčnih oblasti. V Toulonu so namreč v ponedeljek aretirali predsednika tamošnjega trgovskega sodišča, enega najbogatejših in najvplivnejših toulonskih trgovcev Barriela, ker so mu dokazali, da je zadnja leta prikril davčni oblasti velik del svojih dohodkov in s tem oškodoval državo za več milijonov na davkih. Tekom preiskave so dalje ugotovili, da je Barriell oškodoval državo tudi pri raznih kupčijah, ki jih je sklepal z njo. Kupoval je na primer staro demobilizacijsko železo, pri tem pa podkupil uradnike, da so mu poleg kupljenega železa dobavljali tudi velike množine polnovrednih kovin.

Aretacija Barriela, ki je bil znan po vsi Franciji in veljal za nekakega francoskega Rothschilda, je vzbudila v Franciji ogromno senzacijo.

Sport

Lepi uspehi naših sportnic v Pragi

Sijajna zmaga nad Francijo. — Svetovni rekord Križevce.

Poročali smo že parkrat o ženskih atletskih prireditvah, ki so se vršile v Pragi povodom vsesokolskega zleta. Ker je bilo vse zanimanje koncentrirano le na grandiozne sokolske prireditve, o sportnih tekmah ni bilo mogoče dobiti hitrih in točnih poročil. V kolikor smo rezultate objavili, pa so točni in zlasti odgovarjajo resnici tudi vest o neverjetno visoki zmagi naše hazenske reprezentance nad francosko družino. Ta tekma se je vršila v turek popoldne ob razmeroma veliki udeležbi občinstva. Jugoslovska reprezentanca je nastopila v naslednji postavi: Cimperman (Ljubljana), Hadžić (Beograd), Janović (Zagreb), Tomljenović (Zagreb), Radović (Zagreb), Popović (Beograd). Bilo je sicer pričakovati, da bo Jugoslavija zmagala, nihče pa ni računil s tako visokim porazom Francije. Tekma je bila živahna, a vedno dostojna. Jugoslovska družina je igrala naravnost sijajno in je bila ponovno burno oklamirana od gledalcev. Rezultat je bil 26 : 0 (13 : 0). Gole so zabile v prvem polčasu Popovića 6, Tomljenovića 4, Radovića 3, v drugem polčasu pa prvi dve po 5, Radovića pa 3.

Jugoslovska družina je igrala zelo dobro tudi v tekmi s Českoslovaško, ki je končala, kakor smo že poročali, v razmerju 10 : 5 v korist CSR. Jugoslavija je bila mestoma celo v premoči in so radi tega Čehinje, zlasti Olmerova in Havličková, začele igrati zelo ostro. Kljub temu ne bi dosegle tako lepe zmage, ako ne bi jih podpiral sodnik, ki ni prav nič skrivljal svoje pristranosti.

Lepi uspehi so dosegle Jugoslovenke tudi v lahkoatletskem mitingu med Parizom ter češkoslovaškimi in jugoslovenskimi mesti. Ljubljana se je plasirala pred Prago na tretje mesto, dočim je prvo mesto zavel Pariz, drugo pa Brno. Gdš Križevce (ASK Primorje) je v tem mitingu vrgla disk 31,25 metra daleč in s tem postavila nov svetovni rekord, ki bo tudi oficijelno priznan. Pri skoku v daljavo je Šantlova (Primorje) dosegla s 4,70 m drugo mesto. V stafeti se je Jugoslavija plasirala na tretje mesto.

Državno prvenstvo v nogometu

V nedeljo se igra prvo kolo tekem za pomorski naslov državnega prvaka v nogometu. Sedem podsavskih prvakov (Jugoslavija, Hajduk, Gradjanski, Ilirija, Saška, Bačka in Slavija) se mrzlično pripravljajo na borbo, ki obeta biti zelo zanimiva. Prognoza o izidu je danes težko staviti. Zdi se, da ima najlepše izgleda zmaget Jugoslavija, da si že tretjo priboj državno prvenstvo.

Ilirija se sestane na zagrebških tleh z Gradjanskim. V kakšni formi je danes Gradjanski, ni znano, ker že skoraj dva meseca ni igral težje tekme. Ilirija je sicer trenutno v dobri formi, vendar je upoštevati, da igra na tujem igrišču in pred temperamentno zagrebško publiko. Dosejel je naš prvak v Zagrebu vedno doživel težke poraze, upamo da bo toplot vsaj častno odrezal.

Tekma se vrši v nedeljo ob pol 6. na igrišču Gradjanskega. Kakor čujemo, gre iz Ljubljane na tekmo okoli 300 »kibicev« in »drukarijev«.

Hajduk igra na vročih tleh v Sarajevu proti Saški. Nedavno je utrpel v Sarajevu dva poraza, vendar pa takrat ni nastopil komplet. Sedaj ima priliko, da se revanšira za poraz, Saška pa lahko eventualno znova potrdi, da je boljše močstvo. Jugoslavija igra v Subotici proti Bački in ji je zmaga zagotovljena, ker je Bačka v zelo slabi formi.

Veliki moderni detektivski film

Sherlock Holmes II.

(oba dela v enem sporodu)

To je naš program za prihodnji teden.

ELITNI KINO MATICA

vodilni kino v Sloveniji. Telefon 124.

Kronika nesrečnih zločinov

Nedavno smo poročali, da so v Beogradu našli v postelji umorjeno 60 letno staro Evo Simonović. Starko je umoril neki Sreten Dakić, katerega so prišli in je zločin tudi priznal. Pred meseci je bila v Jatagan Mali v Beogradu na sličnem način umorjena starica Marija Sutej. Policija je sumila, da ima Dakić na vesti tudi umor Sutejeve in ga je tozadno zaslišala. Dakić je priznal tudi ta umor. Toda tekem preiskave je policija prišla na sled še drugi stvari. Ugotovila je namreč, da je Sreten Dakić umoril Evo Simonović skupno z njenim prijateljem, ki je vse pripravil za zločin ter Dakića k njemu nagovoril.

Koncem meseca maja so ne daleč od Iloka našli strašno razmesarjeno truplo nekega moškega. Umorjenec ni imel pri sebi nobenega denarja, niti listin, iz katerih bi se mogla dognati njegova identiteta. Te dni je bil morilec slučajno prijeto. Je to 25 letni Lazar Živković, bivši orožnik iz Kuzmina, ki pa je bil radi pijančevanja, kvartanja in drugih neko-rektnosti odpuščen iz službe. Živković je po daljšem zaslišanju priznal, da je ubil neznanca in mu vzel 620 Din. Zagovarjal pa se je, da ga je pokojnik razžalil in mu grozil z nožem. Nato so vprašali orožnika, kako da mu je vzel denar, ako ga je res ubil v nekakem silobranu. Odvrnil je drzno: »Čemu pa bode mrliču novci?«

Beogradska policija je te dni spustila na svobodo in sicer že petič znanega Grka Spiridiona Skiadesa, ki je bil, kakor znano, na Sušaku prijeto, ker je baje ponesveril 32 milijonov drahem v neki banki na Krfu. Grške oblasti so ponovno zahtevale, da jim naše oblasti Skiadesa izročijo. To zahtevo je sedaj definitivno odbil minister notranjih del, ker je dokazil material za postopanje proti Skiadesu, ki ga je predložila grška vlada, nezadostno. Skiades je predsedel v zaporu 133 dni. Petkrat je bil že izpuščen iz zapora, a petkrat ponovno aretiran. Naše oblasti so mu sedaj izdale potrdilo, da je svoboden, obenem pa je dobil potni list. Skiades namerava oditi v Pariz, kjer se sestane s sinom grškega diktatorja Pangalosa. On upa, da ga Pangalosov sin nagradi za usluge, katere mu je napravil s tem, da je varoval in ščitil njegovo zaročenko pred nasilnostmi Grkov.

V Podčetrtku se je te dni smrtno ponesrečil mizar Ivan Matjašič od Sv. Jurja v Slovenskih goricah. Povodom obešanja novih zvonov je nesel v stolp težko kladlo. V zvoniku se mu je pod nogami udrla deska in padel je približno 5 m globoko, klada pa nani. S težkimi notranjimi poškodbami so ga prepeljali v bolnico, a je med vožnjo umrl. Pokopali so ga v Poljčanah.

V Šenturju je težka smreka, katero so podirali delavci, padla na v bližini stoječega pastirja Josipa Krišla. Smreka ga je udarila tako močno po glavi, da je nezavesten obležal, kmalu nato pa podlegel poškodbam.

Na progi pri Črnomlju pri kilometru 108 železnice Ljubljana Karlovac so našli te dni truplo nekega 70 letnega starčka. Pokojni je imel pri sebi velik zavoj raznih reklamnih listov z ljubljanskega velesejma. Identiteta mrtveca, ki se je očitno ponesrečil, še ni ugotovljena. Pokojni je razmeroma precej velik, suhe postave, deloma plešast in oblečen v

temno modro obleko, na nogah pa je imel škornje.

Kakor v krajih južne Srbije tako tudi v Bosni in Hercegovini hajduki in odmetniki še vedno strahujejo prebivalstvo in uganjanje zločinov. Tako je te dni odmetniška tolpa pod vodstvom znane hajduka Petra Roganovića, na čigar glavo je razpisana velika nagrada v planini Vilogora napadla brate Hajdera Mustafu in Alijo Čečesa. Roparji so vse tri brate postrelili in jih popolnoma oplenili. Zločin roparske tolpe je povzročil veliko razburjenje v Hercegovini.

Beležnica

KOLENDAR.

Danes: 8. julija 1926; katoličani: Elizabet; pravoslavni: 25. junija; Ferdonija; muslimani: 27. zilhidže 1344; židje: 25. tamuz za 5686.

Jutri: 9. julija 1926; katoličani: Veronika; pravoslavni: 26. junija; David; muslimani: 28. zilhidže 1344; židje: 25. tamuz za 5686.

DANASNJE PRIREDITVE.
Kino Matica: »Lady Hamilton«; Ljubljanski dvor: Lya Mara, nevesta brez moža; Kino Ideal: »Cigan — kavalir«.

DEŽURNE LEKARNE.
Danes: Sušnik, Marijin trg; Kuralc, Gosposvetska cesta.

Jutri: Bohinc, Rimska cesta; Levstek, Resljeva cesta.

Solnce zaide danes ob 19.45 in vziide jutri ob 4.22.

Mesec zaide danes ob 19.33 in vziide jutri ob 4.38.

Nesreča v Kopitarjevi ulici

Ena oseba lahko poškodovana. — Konja vzel mesar.

Danes dopoldne je pripeljal iz klavnice preko Krekovega trga v Kopitarjevo ulico posestnik in trgovec Ogrin z Lavrice z enovprežnim praznim vozom. Konj se je splašil Ogrinu že pred Kopitarjevo ulico in je pridiral v silnem diru, tako da je lahek voz kar odletaval. Po Kopitarjevi ulici od nasprotne smeri je v tem pripeljal z dvovprežnim vozom klapec posestnika Možine z Vidovdanske ceste, ki je šel z vozom na travnik po seno. Ko je od daleč zagledal splašene Ogrinovega konja, je zapeljal svoj voz popolnoma praviloma na desno stran ceste tik trolejarja. Vse bi se bilo srečno izteklo, da se ni Ogrinov voz prekrmil tik pred Možinovimi konji in sicer tako nesrečno, da je zadell del voza desno vpreženega Možinovega konja in mu zlomil desno nogo pod kolonom. Konj se je takoj zrušil na tla.

Pri karambolu je padel tudi Ogrin z voza, pa k sreči ni dobil hujših poškodb, kot malo krvavenje iz nosa in ust. Ogrin se je odpeljal nato domov, stražnik pa je odredil, da so poklicali konjskega mesarja Marinška, ki je konja naložil na voz in ga odpeljal.

Vsi očividci potrjujejo, da gre zgoj za nesrečen slučaj in ne zadane nikogar krivda na nesreči. Konj je bil star 8 let in ga cenijo na 5000 Din.

VRTNI KONCERT

Sokola I. na Taboru se vrši v soboto 10. t. m. od ½ 9 do ½ 12, zvečer. — Vabljeni prijatelji društva in Sokolstva. —

Dogavice

„KLJUČ“

najboljše, najtrpežnejše, zato najcenejše.

P. Ripson:

„Na pragu smrti“

Kinoroman.

Zamašili so ji usta, da ni mogla klicati na pomoč in Pool ji je vzel iz žepa ključ blaginje, o katerem je vedel, da ga vedno nosi s seboj.

»Niti trenutka ne smemo izgubiti.« je dejal svojim tovarišem. »Ni izključeno, da se ostali služabniki čimpreje vrnejo.«

Ni trajalo pol minute in že so bili roparji izpraznili vso blaginjo ter spravili dragulje, ki jih je nosila Sorija, v pripravljene torbe.

Pool, ki je bil princ zapuščanec, je natančno vedel, kaj je z Elizjo in bodalom. Zato je dejal svojim tovarišem:

»To dekle odvedemo s seboj, ker je za nas neprecenljiva vrednost. Zakaj, vam bom že spetoma razložil. Sedaj pa samo hitro, hitro, hitro!«

Roparji so prerežali vezi onesveščene Elizje in jo odnesli, kakor tudi vse plen po stopnicah navzdol v veliki avto, ki jih je čakal tik vzhodnih vrat. Imeli so neverjetno srečo. Nemoteno so se odpravili in se pomešali v veliki londonski cestni promet. Pol ure pozneje je se njih avto ustavil poleg hidroplana, ki je nagne že čakal ob morskem obrežju. Spr-

vili so tudi Elizjo vanj in odleteli v Southampton.

Ko sta se ostala dva princova služabnika vrnila v vilo, sta našla v princevi sobi tri trupla na tleh: princeva ustrelenega, njegovo soprogo zvezano in tretjega služabnika onesveščene. Naglo so oprostili princevo njenih vezi in med tem je tudi že na tleh ležeči služabnik prišel k zavesti. Princeza se je vrgla na mrtvega prince in začela kričati in jokati. Naenkrat pa je dvignila tri prste in prisegla pri boginji Kali, indijski boginji smrti in podzemlja, da bo osvetila možovo smrt, četudi bi morala vse svoje življenje iskati po vsem svetu zavratne morilce.

Smrt prince Narja je zbudila veliko senzacijo v Londonu. Časopisi so poročali, da je tropa mednarodnih morilcev udrla v njegovo vilo, ga ustrelila in se polastila vseh njegovih draguljev. Londonski detektivi, ki so naravnost moštri v svojem poslu, so zamašili kluči razjasniti ta skrivnostni napad in odkriti vlomilce.

Prinčev truplo je bilo balzamirano po indijskih obredih in ker je bil zvest zaveznik Njegovega Velikanstva britanskega kralja, ga je angleška vojna ladja prepeljala v Indijo.

4. poglavje.

Med blaznostjo in smrtjo.

Ko so se izmaknila Grantu tla pod nogami, je prišel v poševno, gladko,

zelo široko cev, po kateri je zdrnil v globočino. Padel je v mestno kanalizacijo in sicer v enega največjih londonskih podzemskih kanalov, ki se izliva v reko Temzo. Ker je bila ravno plima,

je stala voda precej visoko in to mu je prišlo zelo prav, kajti ob osekbi bi se bil pogreznil v blatu in nesnagi, tako pa je padel v vodo. Ker je bil izbornen plačalec, je tako spaval na površje podzemeljskega toka in se pustil nesti od njega naprej. Pri padcu se mu ni ničesar hudega zgodilo in niti za trenutek ni izgubil svojega poguma. Vedel je, da mora plavati v smeri toka, ki se izliva v reko. Skozi cestne kanalske odprtine je prihajala v kanal zelo medla dnevnja svetloba, ki mu ej pa zadostovala, da je v tri metre široki vodi lahko krepko plaval naprej. Po polurnem plavanju je že bil v reki. Ravno se je vozil mimo star mornar v čolnu. Ta ga je odvesljal na breg k svoji hišici, ki je stala precej daleč zunaj mesta. Tam je Grant dobil proti dobri odškodnini suho obleko in se takoj odpravil nazaj v mesto, kjer so že na cesti prodajali posebne izdaje listov s poročilom o umoru prince Narja. Kupil si je en izvod in v mrzlični radovednosti čital poročilo. Nato je vzel avtotaksi in se odpravil pred prinčev vilo, upajoč, da tam najde Elizjo.

Policijski oficir, ki je vodil preiskovanje, je bil slučajno Grantov dober znanec. Ravno kar je prihajal iz vile.

Grant ga je vprašal, kaj je z umorom in ta mu je v kratkih besedah razložil vso stvar. O Elizji ni omenil ničesar. Tudi v časopisih ni stalo ničesar o njej in tako je Grant spoznal, da so jo roparji odvedli, kakor so tudi odnesli prinčev bodelo. To je bil zanj strašen udarec in ves obupan se je odpravil na Latimerjev grad, kjer so v smrtnem strahu pričakovali nesrečni roditelji poročila o usodi svoje hčerke. V kratkih besedah je Mr. Grant razložil starišem položaj. Ti niso mogli razumeti, da se vrača brez Elizje, toda Grant jih je znova potolažil.

»Rešena je princeza, toda padla je banditov v roke. Bodite prepričani, da jo bom rešil in da se srečna povrneva nazaj k vam. Jaz na mestu odidem. Da s pomočjo velikega detektivskega urada, katerega načelnik je moj najboljši prijatelj, najdem sled roparjev.«

Prisrčno je stisnil obema roke in se odpravil nazaj v London v svoje stanovanje, da v popolnem miru se enkrat premisli vse dogodke strašnega dne in si napravi sistematičen načrt, kako bi mogel zasledovati roparsko tolpo.

Še isti večer se je zgledil pri šefu zasebnega detektivskega urada in mu z vsemi podrobnostmi razložil svojo zadevo. Detektivi so dognali, da so se roparji odpravili v velikem črnem, zaprtim avtomobilu. To pa je bilo tudi vse. Njih sled je popolnoma izginila. Zaman so štirinajst dni preiskovali vse pa-

robrode, ki so odhajali iz Anglije, zaman so s pomočjo uradne policije prebrskali takorekoč vso deželo, nikjer ni bilo najti sledu niti za roparji, ki jih je bil Grant točno opisal, niti za njegovo zaročenko.

Grant je bil popolnoma obupan. Ostal je še dva meseca v Angliji, potem so ga za rodbinske razmere poklicale nazaj v Ameriko. Toda tudi tukaj ni odšel. Imel je svoj točen načrt.

Dve možnosti sta bili, da odkrije roparje. Prvič je bilo možno, da se roparji sami javijo siru Latimerju in zahtevajo za njegovo hčerko velikansko odkupnino. Če bi se pa to v doglednem času ne zgodilo, bi bil Grant prisiljen, misliti na drugo možnost. Vedel je, da taki mednarodni vlomilci nikoli ne prenehajo s svojim delom in je bil prepričan da bodo tudi oni, ki so ugrabili Elizjo, nadaljevali svoj svedrovski posel. Na ta način je bila dana možnost, da jih slednjič morda le odkrije. Zato je po angleškem, francoskem in ameriškem časopisu z veliko točnostjo iskal poročila o večjih ropih in vlomih ter vsa ta poročila nalepljal v poseben album. Če bi bil našel kje opis roparjev, ki bi se strinjali z onimi, kateri so ugrabili Elizjo, bi vsaj vedel, kje se nahajajo, in mogoče bi bilo da potom tega pride tudi do Elizinega skrivališča. Radi tega je stalno dopisoval vsem večjim detektivskim agencijam novega in starega sveta.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 8. julija 1926.

— Iz državne službe. Premješeni so: iz Ljubljane k novosadski agrarni direkciji v Beogradu agrarni direktor Nikola Bogdanović, od okrožnega agrarnega urada za agrarnega direktorja v Ljubljani Gustav Golia; iz Zagreba k okrožnemu agrarnemu uradu v Mariboru referent dr. Dragutin Alković; iz Kranja k davčni administraciji v Ljubljani davčni oficijal Ivan Meško; iz Ptuja k davčnemu uradu Ljubljana mesto davčni upravitelj Milan Šubič; za stalnega računskega asistenta v Ljubljani je imenovan računski asistent Anton Vrbovec; iz Ljubljane je premješčen na Rakek carinik Nikola Spašić.

— Prepovedane publikacije. Notranje ministrstvo je prepovedalo uvažati in širiti v Jugoslaviji italijanske komunistične liste »La Verità«, »Giovente Comunista«, »La Scintilla« in »Il Comunista« ter kolektar »Hrvatski list« in »Danica Hrvatska« — Kolektar, ki je izšel v New Yorku.

— Zahteve zagrebaške univerze. Profesorski zbor zagrebaške univerze je poslal prosvetnemu ministru dopis, v katerem zahteva, da vlada čim prej izda zakonsko odredbo o stalnosti vseučiliških profesorjev.

— Odlikovanje Nikole Tesle. Kralj je odlikoval našega ameriškega rojaka inženjerja in slovitega znanstvenika Nikolo Teslo z redom Sv. Save prve vrste.

— Novi prosvetni inspektor v Zagrebu. Dosedanji načelnik splošnega oddelka ministrstva prosvete, dr. Stjepan Majić, je bil imenovan za prosvetnega inspektorja v Zagrebu.

— Izlet zagrebaške višje trgovske šole. Skupina slušateljev zagrebaške višje trgovske šole je odpotovala v torek pod vodstvom prof. dr. Sladovića na daljše potovanje po Italiji, Franciji, Švici in Avstriji. Izletniki se ustavijo v Trstu, Milanu, Genovi, Marseillu, Lyonu, Parizu, Bernu in Cürichu. Na vseh železnicah imajo izletniki znižano vožnjo.

— Flobert — puške oproščene monopolne takse. Vojno ministrstvo je oprostiti monopolističnih taks flobert — puške kalibra 6 mm ali manj. Za uvoz teh pušk ni potrebno dovoljenje vojnega ministrstva.

— Ukaz v poštnem ministrstvu. V poštnem ministrstvu je podpisan večji ukaz o napredovanju, razvrstitvi in vpokojitvi nižjih poštnih uradnikov pri vseh direkcijah.

— Centralna komisija za oceno uradnikov v prosvetnem ministrstvu. Novostavljena centralna komisija za oceno uradnikov v resortu prosvetnega ministrstva bo imela ta teden prvo sejo.

— Izenačenje zakonodaje o vodah. Generalna direkcija vod namerava letos izdelati načrt zakona in uredb o delu v svojem področju. V prvi vrsti naj bi se izdelal načrt izenačenja zakonodaje o vodah, ki je zdaj v vseh pokrajinah različna.

— Naši »Amerikanci« ne pozabljajo na domovino. »Jadranska Straža« in »Jugoslovenska Matica« sta prejeli vsaka po 26 funtov sterlingov iz Antofagaste v Čilski republiki, ki jih je poslalo tamkajšnje Podporno društvo povodom odhoda našega rojaka Ivana Ivanovića, ki je celih 60 let preživel v Južni Ameriki.

— Dunajski konzumi. Torkov »Slovenec« objavlja, da je začelo »Prvo dunajsko konzumno društvo« v hude plačilne težkove in da je to društvo socialistično. Resnici na ljubo ugotavljamo, da ni to konzumno društvo (»Erster Wiener Konsumverein«) v nobeni, niti direktni, niti indirektni zvezi z delavskim socialističnim gibanjem na Dunaju. Konzumna zadruga dunajskih socialističnih delavcev (»Konsumgenossenschaft« — Wien), ki je eno največjih konzumnih društev na svetu, je solidno in cvetoče podjetje, ki zadošča v vsakem oziru vsem obveznostim. »Slovenec« vest je torej zlobno izmišljena in skozlinsko neresnična.

— Zveza gospodarskih zadrug za Jugoslavijo, r. z. o. z.

— Narodna Čitalnica v Prevaljah. Pišejo nam: To prepotrebno društvo, stoječe na braniku narodnih interesov ob nemško-avstrijski meji, vrši važno kulturno delo to in onstran meje že svojih šest let. Radi odhoda nekaterih agilnih članov se je bilo bati, da bo delo Narodne čitalnice zamrlo. Da se društvu poživijo, se je vršil dne 1. julija t. l. izreden občni zbor, na katerem je bil izvoljen sledeči odbor: za predsednika znani narodni delavec g. Alojzij Rozman, za podpredsednika g. Vinko Vidmar, za tajnika g. Emeran Stoklas, za blagajnika g. Franc Krumpačnik, za odbornike gg.: Čretnik, Doberšek, Korenčin, Lichtenegger, Močnik, Osvaid in Verhovnik. Od novega odbora se nadejamo, da bo Čitalnica delovala poživljeno naprej. Zeleti je, da bi se vsi dosedanj člani strnili skupno v skupno delo za narodno stvar, opuščajoč pri tem malenkostne spore in da se jim pridruži še mnogo, mnogo novih članov. — G. Ivan Osvaid, ravnatelj tukajšnje podružnice Trgovske banke, je Narodni čitalnici daroval 100 Dm, za kar mu gre najtoplejša zahvala!

— Poneverba v beografski električni centrali. Beografska policija je aretirala uradnika električne centrale Petrovića, ki je osumljeni poneverbe. Posebna komisija je pregledala blagajniške knjige in ugotovila, da je Petrović poravnal 30.000 dinarjev.

— Proslava 50 letnice Gasilskih društev v Novem mestu se bo vršila dne 11. t. m. Opozarjamo gasilce in drugo občinstvo, da le polovična vožnja dovoljena. Vozne karte shraniti, ker bodo veljavne tudi za nazaj. V to potrebne legitimacije se bo izdajale na vseučilišnem prostoru v Novem mestu. 998

— Smrtina nesreča naše rojakinje v Ameriki. V Indianopolisu v Ameriki se je nedavno primerila večja avtomobilska nesreča, pri kateri se je smrtno posrečila naša rojakinja Marija Zupan. O nesreči poročajo ameriški listi: Rojak Fran Zupan je skupno z ženo, dvema otrokoma in rojakom Alojzijem Procenarjem z avtomobilom napravil izlet v okolico. Med vožnjo so se v avtomobilu nenadoma odzvali in se

panova je padla iz drvečega avtomobila. Priletelec je tako nesrečno, da si je zlomila vrat. Prepeljali so jo z ambulanco takoj v bolnico, kjer pa je podlegla poškodbam.

— 2. številka družabne revije »Razgled« je izšla te dni v Pragi in bo še tekom tega tedna v Ljubljani. 2. številka je znatno bogatejša od prve tako po pesmih in člankih, kakor tudi po slikah. Vsebinska je sledeča: Ciril Kočvar: Ivan Cankar. — Oton Zupančič: Danilu. — A. Gspan: Srečko Kosovel. — S. Škerl: K premijeri Cerkvenkove drame »Greh« na mariborskem odru. — M. Jarc: Tiha je pot. — Dr. Sinsheimer-C. Debevec: Staro in novo gledališče. — Fr. Albrecht: Iz kupol nebeskih. — L. M. Škerjarc: Naša instrumentalna glasba. — M. Jarc: Glas iz dežele danske. — A. Gspan: Stara pesem. — M. Jarc: Razstava Gorup-Jakac - Aforizmi. — Arh. H. Hus: Oprema sodobnega stanovanja. — Hity: Smernice mode v poletju 1926. — P. D.: Praški flamendr (film). — Jug. pom. sportni klub »Gusar«. — L. K.: Jazz - band. — P. Louys - P. Karlin: Ženska in mošček. — C. na posamezne številke je 15 Din, celoletna naročnina pa 160 Din. Naroča se v upravi »Razgleda«: Knjižarna »Vera«, Ljubljana, Aleksandrova cesta.

— Prazno Odol - steklenice kupuje drogerija »Adria«, Ljubljana, Selenburgova ulica št. 1.

— V električno brušenje sprejema rabljene britvice, znamke Gillette, Mem, Elysium, Mond itd. drogerija Adria, Ljubljana, Selenburgova ulica 1.

— Truplo ob železniški progi pri Črnomlju Dne 2. t. m. so našli ob železniški progi par sto metrov od Črnomlja truplo nekega bečarja, ki ga je povozil vlak. Ponesrečenec je okoli 70 let star, srednje velikosti sivih las in take brade. Obleden je bil v zakrpopo temno obleko ter je nosil na glavi slamnik. Pri sebi je imel tudi culo, v kateri je bilo okrog 5 kg papirja, povečini reklamnih letakov, iz Cesar se sklepa, da je bil ponesrečenec bržkone slaboumen.

Najmodernejšje klobuke

je založila tvrdka Drago Schwab, Ljubljana.

Gospode opozarjamo na izredno lepe in neverjetno poceni izbore.

Iz Ljubljane

—lj Mama, hruške — češnje! Na vsakih par korakov si čul danes med vrvenjem po naših tržiščih te mlo proseče glasove, ki so prihajali iz otroških ustnic in opozarjali mamice na razstavljeno sadje. In res je bilo danes sadja na vseh tržiščih izredno dosti. — Češnje, svetlo- in temno-rdeče, črne hrustavke in pisane obiravke v koših, jerbasih in košarah, so bile po 2, 4, 6 in 8 dinarjev, boljše vipavske češnje pa so dosegle tudi ceno 10 dinarjev, tako da so imele mamice dosti izbire. Hruške, seveda uvožene, so bile danes nekaj ceneje in sicer po 4 do 8 dinarjev kilogram. marelice, že jako lepe, pa po 12 Din. Vmes so bile cele kopice borovnic in rdečih jagod, katere so prodajali okoličani po mericah. Poleg tega se je dobilo na trgu precej gob in sicer lisic, jurčkov in pa mlečnic, po katerih so prav pridno segale naše gospodinjice. Tudi mesni trg s svežim in suhim mesom je bil bogato založen in dobro obiskan. Poleg številnih domačih nakupovalcev smo opazili v zadnjih dnevih, da hodijo nakupovat na ljubljanski trg tudi ljudje iz okoliških in celo oddaljenih mest, ker se je razširila o naših mestnih tržiščih vest, da se dobi vsega zadostno in da so cene ugodnejše kakor na deželi.

—lj V »večen spomin« ali kali leži, tako nam poročajo, ob Dovozi cesti (za državno železnico), še nekaj starega demobilizacijskega blaga, deli topovskih garnitur, ki jih razlaga rja. Celih sedem let mole že v zrak ta bronasta žrela, kakor bi klicala, naj se jih vsaj kak kovač usmili. In če pristavimo, da so ti nekdanji slavni kanoni — menda iz respekta pred Italijo! — obrnjeni mesto proti jugozahodu proti vzhodu, smo dovolj počastili njih spomin!

—lj Česa pogrešamo v našem mestu? Prijatelji lista nam piše: V centru mesta pogreša marsikdo — domačin kot tujec — zanesljive javne ure, ki bi točno kazala srednjeevropski čas in po kateri bi se lahko ravnale cerkvene in druge javne ure. V vsakem, kolikšak modernem mestu, je ta naprava postavljena. Ker take ure v mestu na javnem prostoru nimamo, bi moral marsikdo, ki ima z železnico opraviti, hoditi na kolodvor. — Poleg ure nam manjka tudi javnega barometra in termometra, seveda dobro zavarovanega; kar imamo v Zvezdi, je skoro vse večidel že zaemarijeno in pokvarjeno! Utemeljevati potrebo teh naprav, bi bilo pač odveč.

—lj Vrtno zabavo priredi poljičarsko podporno društvo v nedeljo 11. julija t. l. ob 16. na trgu restavracije »Lozar« v Rožni ulici (trg sv. Jakoba). Svira džezband društva Merkur, ples, šaljiva pošta itd. Posebna vabila se ne pošiljajo. Za obilen obisk se priporoča o d b o r.

—lj Vrtno veselico priredi pevsko društvo »Slavec« v nedeljo 11. julija t. l. ob 4. popoldne na vrtu restavracije hotela Mikla v Kolodvorski ulici. Spored: Petje, godba Sokola I., šaljiva pošta, ples itd. V slučaju slabega vremena se vrši veselica v vseh notranjih prostorih.

—lj Tatvine. V noči od 6. na 7. t. m. je bilo vlomljeno v barako Ivane Starič na Vrazovem trgu. Tat je odnesel raznih slaščic v vrednosti 154 Din. — V mitniško stražnico v Linhartovi ulici je 7. t. m. okoli 17. vlomil neznan umnožitelj ter odnesel mitničarju Andreju Pekljaju 1000 dinarjev vredno kolo.

—lj Najnovejša bluze: Kristof-Bužar!

Iz Celja.

—c Sportni dan. Ob priliki sportnega dneva, ki se vrši v Celju v nedeljo 18. julija, se vrši opoldne na Glaziji ljudska veselica.

—c Predavanje o higijeni in socialnem zavarovanju se je vršilo minulo nedeljo v dvorani kina Gaberje. Bilo je lepo obiskano. Predavala sta gg. dr. Ant. Schwab, sredi sanitetni referent iz Celja, ter Josip Bole, uradnik OUZD iz Ljubljane. Za svoja izvajanja sta žela mnogo priznanja. Zeleti bi bilo, da bi se vršilo še več takih predavanj, ki so za naše delavstvo precejšnjega pomena.

—c Celjski Sokoli se vrnejo iz Prage danes zvečer ob 20. Občinstvo priredi vračajočim lep sprejem.

Amerikanizem v Evropi

Znani češki veleindustrialec Tomaš Bata je tip pravega Američana, ki se je iz skromnih razmer povzpél zelo visoko. Njegova tovarna čevljev vzbujá po obsegu, tehničnih napravah in moderni ureditvi splošno pozornost. Lastnik tega ogromnega podjetja Tomaš Bata, ki je praznoval nedavno 50letnico rojstva, se odlikuje z neverjetno podjetnostjo, iznajdljivostjo in marljivostjo. Bata, lastnik največje tovarne čevljev v Evropi, je začel svojo karijero kot navaden čevljarški pomočnik.

Takih primerov poznamo več. Prezident Zedinjenih držav je bil po poklicu mizar. Prezident Češkoslovske Masaryk je začel svojo karijero kot kovaški vajenec. Izumitelj Toma Alva Edison je prodajal prvotno novine, Covu je bil dnevnikař, George Stephenson pastir itd.

Bata zelo skrbi za svoje delavce. Tako je dovolil povodom vsesokolskega zleta vsem nameščencem dopust od 4. do 11. julija, da bi se mogli udeležiti zleta. Med Prago in sedežem Batinih tvornic Zlinu vozijo od 3. julija posebni brzovlaki. Geslo uslužbenecv Batinega podjetja je od najnižjega do najodgovornejšega mesta. Delavci Batinih delavnic za popravilo čevljev prihajajo polagoma v Zlin in polagajo strokovne izpite. Sposobnejši postanejo poslovodje prodajalcev.

Malokomu je znano, da izvažá Bata svoje izdelke ne samo v vse evropske države, marveč da si osvaja z velikim uspehom tudi svetovna tržišča. Svoje prodajalne ima v Egiptu, Indiji, v Bataviji in na otoku Java. Tudi v Mandžuriji ima svoje zastopstvo. V kratkem namerava izvažati obutev tudi v Avstralijo in Japonsko.

Da omogoči svojim nameščencem ceni nakup avtomobilov, je prevzelo Batino podjetje v Zlinu zastopstvo Ford Motor Company za Češkoslovaško. Glede zastopstva mototoklov Indian se še pogaja.

Realka v Idriji

Iz Idrije nam poročajo: Dne 1. julija so se pričeli zrelostni izpiti na realki v Idriji. Kakor znano, je to predzadnji termin za izpite na tem zavodu sploh. Pouk je za definitivno končal. V jeseni bo še enkrat termin za zrelostne izpite in potem tega zavoda, ki bi moral v jeseni praznovati 25letnico svojega obstanka, ne bo več.

Občinski zastop mesta Idrije je sklenil na svoji seji 18. avgusta 1900, da ustanovi nižjo realko s slovenskim učnim jezikom. Dne 8. februarja 1901 je bila vložena tožadvena prošnja na naučno ministrstvo in z odlokom od 7. junija je bila res dovoljena ustanovitve mestne nižje realke s slovenskim učnim jezikom v Idriji. S šolskim letom 1901/02 je bil odprt prvi razred. Dne 5. maja 1903 so pričeli z zgradbo šolskega poslopja po načrtih ljubljanskega arhitekta Karla Holinskega, delo je prevzelo stavbno podjetje V. Treo, stavbno vodstvo so poverili rudniškemu inženjerju Jerolavu Šotoli. S šolskim letom 1903/04 se je šola preselila v novo poslopje.

Z odlokom naučnega ministrstva od 5. julija 1905, št. 23.775 je bila nižja realka pretvorjena v višjo. Koncem leta 1908/09 se je vršila prva matura na zavodu. S 1. septembrom 1909 je realka prešla v državno upravo. Novembra meseca 1918 je italijanska okupacijska oblast prevzela realko.

Z odredbo generalnega civilnega komisarijata za Julijsko Krajino od 30. septembra 1919 je bila v Idriji v poslopiju realke otvoren tudi nižja gimnazija s slovenskim učnim jezikom, da se navidezno ugodni zahtevam Slovencev po srednješkoli izobrazbi v lastnem jeziku. S 1. oktobrom se je resnično tudi pričel pouk v vseh štirih nižjih razredih, drugi razred pa se je moral kmalu zapreti, ker ni bilo učencev.

Z znano Gentilijevu reformo srednjih šol od 6. maja 1923 je bila pred vsem odpravljena slovenska nižja gimnazija v Idriji, odpravljeni so bili tudi vsi nižji razredi realke, vsi nižji razredi pa so se postopoma reducirali, tako da je letos zaključil obstoj slovenske realke samo sedmi razred.

Kot nekako nadomestilo so ustanovili slovenski nižji oddelek na tehničnem zavodu v Vidnu. Ta oddelek odgovarja nekako realni gimnaziji. V preteklem šolskem letu 1923/24 je pohajalo ta zavod štirinajst učenecv in učenk (2 prvi, 2 drugi, 6 tretji in 4 četrtri razred). Za prihodnje šolsko leto se ni vpisal nobene učenecv v prvi razred.

Potres v Avstriji

Poročali smo že o močnem potresu, ki je zelo poškodovao gornjelaški mestec Mürzzuschlag. Kakor javljajo dunajski listi, so potres čutili tudi na Dunaju, v Gradcu in skoraj po vsej Avstriji. Večjo škodo pa je potres naredil le v Mürzzuschlagu in v neposredni okolici. V Mürzzuschlagu skoraj ni hiše, ki ne bi bila poškodovana. Okrajno sodišče in občinski urad sta toliko trpela, da so ju morali zapreti. Enako močnega potresa že 40 let ni bilo.

Darujte za sokolski Tabor!

To in ono

Velika falzifikatorska afeta v Črni gori

Cetinjskemu okrožnemu sodišču je bilo te dni izročenih 30 oseb iz podgoriškega okrožja, ki so jih zaprli ob priliki odkritja falzificiranja obveznic vojne škode. Ta afeta je veljala državno nad 15 milijonov dinarjev. O njej so znane naslednje podrobnosti: Koncem septembra 1924. so opazili v prometu v podgoriškem okrožju falzifikate obveznic vojne škode. Ti falzifikati so postajali vedno številnejši. V prometu jih je bilo na tisoče, vendar pa oblasti niso ničesar podzele proti temu. Zdi se, da so posamezni službeni organi pri falzificiranju obveznic celo sodelovali. Spričo ravnodušnosti oblasti so mnogi smatrali za primerno, da se poleg svojega vsakdanjega dela bavijo profesionalno tudi s falzificiranjem obveznic vojne škode.

To se je godilo skoraj celo leto. Sele avgusta 1. 1925. so smatrale oblasti za potrebno, da so uvedle energično preiskavo. Ob tej priliki je bil aretiran predsednik sodišča za vojno škodo v Črni gori Petar Pejanović, vendar se pa kljub temu tedaj še ni prišla cela stvar dovolj resno v pretres. Vsa stvar se je skušala prenesti na strankarsko polje. To se je obcutilo tudi v Beogradu, kamor so bile poslane gotove osebe, da so vplivale v tej smeri. Končno je minister pravde prenesel v aprilu t. l. pravico preiskave od podgoriškega na cetinjsko okrožno sodišče. Od tedaj se je vršilo resno zasledovanje krivcev. Oddaljenost sodišča od krajev, kjer so se vršile največje zlorabe, nekoliko otežuje potek preiskave. Z obzirom na obseg afete sodijo, da bo preiskava trajala še več mesecev. Ker je bilo pri falzificiranju udeleženih nad 100 oseb iz podgoriške okolice.

Mascagnijev neprijetni inkognito

Kdor hoče izvedeti o sebi resnico, naj se skrije in posluša, kaj govore o njem drugi. Politiki, umetniki, igralci, diplomati in drugi javni činitelji lahko sicer citajo o sebi in svojih delih v novinah, toda te kritike nikoli niso tako iskrene, kakor sodba, ki jo iz reče ta ali oni v družbi, kjer ni dotičnega, ki mu je kritika namenjena. Ako hoče n. pr. avtor drame izvedeti, kaj misli o njegovem delu občinstvo, naj posluša pogovore med pavzami.

Navado hoditi v vprizoritvam svojih del in poslušati skrivaj kritiko občinstva imajo tudi znameniti italijanski skladatelj Pietro Mascagni. V vsakem tujem mestu gre v opero, osobito če je na repertoarju njegovo delo. Da bi lažje izzval kritiko o svojem delu, se spusti v pogostejše operi. Sosed mu je ugovarjal, češ da je »Cavalleria rusticana« operni dragulj, Mascagni pa največji italijanski skladatelj. Ko je Mascagni omenil, da spominja uvertura na Berlioz, mnoge melodije na Gounoda, fize nale pa na Verdi in da so samo kaotični in nemelodični odstavki Mascagnijevo delo, je bila publika ogorčena.

Zvečer je prišel Mascagni med svoje znanke, kjer je navdušeno pripovedoval o svojem čestilu in izjavil, da je bil pogovor z njim ena najlepših

epizod, kar jih je doživel. Drugi dan je bil skladatelj bridko razočaran. V enem največjih manchesterskih listov je namreč izšel članek pod naslovom: »Mascagni priznava, da je njegova glasba ukradena.« Od takrat je bil Mascagni v kritiki o sebi previdnejši.

Ameriški naval v Evropo

Pariški listi poročajo, da je v nedeljo odpotovalo iz newyorškega pristanišča 17 osebnih parnikov, ki so bili prenatrpani z izletniki v Evropo. Med njimi je tudi ladijski orjak »Leviathan«, nekdanji nemški »Vaterland«, ki sam vozi okrog 2500 potnikov, 90 % teh ameriških izletnikov je namenjenih v Francijo. Nekateri ostanejo že kar v francoskih morskih kopališčih, večina pa jih obišče najprej Pariz, ki ima na Američane še vedno neko magično privlačno silo. Vsak dan prihajajo v Pariz posebni vlaki z ameriški izletniki, ki polnijo vse pariške hotele in penzije, ne in dajejo posebno noto pariškemu uličnemu življenju. S svojimi dolarji žive Američani v Parizu bajno poceni in si lahko privoščijo vsak luksuz in vsako zabavo. Zato jih domačini gledajo precej postrani. Res je, da puščajo v Parizu ogromne svote, ki pa vendar ne odtehtajo škode, povzročene pariškemu prebivalstvu s stalnim naraščanjem cen.

Samomorji v Nemčiji

Koncem 1. 1925 se je pojavila v Nemčiji velika epidemija samomorov, ki je dala statistikom priložnost, da so primerjali število samomorov z gospodarskim položajem prebivalstva. Med vojno je število samomorov sicer nekoliko padlo, toda samo med moškimi. Ako primerjamo statistiko iz 1. 1911 do 1913 in 1920 do 1922 vidimo, da število deklinskih samomorov v Nemčiji po vojni ni padlo. Zanimivo je, da je med dekletimi petkrat več samomorov kakor med mladeniči. Tudi pri samomorilcih v starosti do 25 let, pri katerih je vzrok samomora večinoma nesrečna ljubezen, se položaj ni zboljšal. Med vojno je število samomorov pri ljudeh srednje starosti znatno padlo, ker so razni nezadovoljni in vročerkvni elementi med vojno lažje živeli kot pa v mirnem času. Vedno večje število samomorov žensk, starih nad 60 in moških nad 70 let je posledica katastrofalnega padca nemške valute. Iz tega sledi, da se stari ljudje težje prilagode razmeram, kakor mladina. L. 1924, ko je bila nemška marka stabilizirana, je število samomorov med starci rapidno padlo.

Zanimivo je, da verski moment zelo vpliva na kandidate smrti. Glasom pruske statistike je izvršilo samomor štirikrat več protestantov kot katolicinov. Na ženske pa menda nemška katoliška vera pri samomorih sploh ne vpliva. Manjše je število samomorov na kmetih, kar je tudi razumljivo, ker kmetstvo prebivalstvo po vojni v pretežni večini ne trpi pomanjkanja vsakdanjega kruha vsaj toliko meri ne, kakor revnejši meščanski sloji. Kar se tiče socialnega položaja, je število samomorov največje med srednjimi sloji. Zanimivo je tudi, da si samomorilci v novem času zelo radi pomagajo na oni svet s strupenimi plini, posebno z navadnim plinom za razsvetljavo in kurjavo. Število samomorov s plinom je poskočilo od 7 na 23 odstotkov. Poleg plina igra pri samomorih važno vlogo strelno orožje in voda.

LADY HAMILTON

Grandiozno filmsko delo v 12. dejanjih. — V vlogi mladega admirala Lorda Nelsona briljira sijajni

CONRAD VEIDT

V ostalih glavnih vlogah samo izbrane filmske zvezde kot:

LIANE HAID

Werner Krauss, Georg Alexander, Friedrich Kühne, Louis Ralph, Hans Hains, Twardowski itd. — Kolosalna režija je delo slavnega Richarda Osvolda. — Ljubavno. — Napeto. — Razkošno. — Sijajno. — Velezanimivo. — Vseled ogromne dolžine filma (oba dela ne-skrajšana v enem sporedu) se vrše predstave ob:

4., 1/2 8. in 1/4 10.

Pri vseh predstavah svira prvovrstni umetniški orkester pod vodstvom prof. E. Feršiga.

ELITNI KINO MATICA, vodilni kino v Sloveniji. — Telefon 124.

Gospodarstvo

Prepovedan uvoz zaklane živine v Anglijo

Poljedelsko ministrstvo je prejelo od angleškega poslanstva v Beogradu dopis, ki se glasi:

»Poljedelsko ministrstvo je ugotovilo nalezljive bolezni v ustih in nogah zaklane živine, ki je prispela v treh zadnjih transportih z evropskega kontinenta. Ker je nevarnost nalezljivih bolezni velika, je izdalo poljedelsko ministrstvo naredbo, s katero se prepoveduje uvoz z vseh evropskih držav v Anglijo vsi vrsti zaklane živine, ovac, prešičev, kozli poedinih delov. Pod zaklano živino se razume meso, surove ali obdelane kože, dlaka, kosti, odpadki, sušena krv

ali izdelki iz krvi kakor tudi vsi deli zaklane živine, kolektivno ali po kosih, v celoti ali razrezano.

Ta odredba ne velja za sledeče izdelke: a) popolnoma predelano prekajeno slanino in šunko, surovo slanino ali salo, kuhano ali konzervirano meso ali mesni ekstrakt; b) surove ali obdelane kože, ki so v suhem stanju nasoljene ali posoljene.

Surove ali obdelane kože se smejo uvažati samo s potrdilom, ki ga podpiše pooblaščen uradnik tiste države, v kateri se nahaja pristanišče, kjer so bile kože za izvoz natovorjene. V tem potrdilu mora uradnik označiti, da je res potrdil, da so bile surove ali obdelane kože nasoljene 14 dni. Tako potrdilo je treba izročiti carinskemu uradniku tistega pristanišča, kjer se blago iztovarja.

Ta naredba je že stopila v veljavo, vendar pa ne velja za ono blago, ki je bilo glasom dokumentov odposlano pred polnočjo med 3. in 4. junijem 1926. Inte-

resenti se opozarjajo na to prepoved uvoza v Anglijo, da ne bo nepotrebnih nesporazumljenj.

Včerajšnji živinski sejem v Ljubljani

Na včerajšnji živinski sejem v Ljubljani je bilo prignanih 449 konj, 11 žrebet, 64 volov, 80 krav, 17 telet in 156 svinj. Cena konjem je bila 1000 do 5000 Din komad po kakovosti, žrebeta 800 do 1000 Din komad. Za vole I. vrste se je plačilo Din 8.50, II. vrste Din 8.—, III. vrste Din 7.50, za debele krave Din 7.—, krave klobasarice Din 3.50 do 5.—, teleta Din 11.50 do 12.50, vse kilogram žive vage. Prašiči za rejo 6 do 8 tednov stari 250 do 300 Din komad, debeli prašiči 12 do 14.50 Din kg žive teže. Na sejm se je prodalo 71 konj, 8 žrebet, 45 volov, 48 krav, 11 telet in 142 svinj. Vsi nakupi za domačo potrebo. Za inozemstvo se

ni kupovalo. Kupčija je bila srednja, cene stabilne.

—g Hranilnine vloge pri Poštni hranilnici. Na temelju čl. 13. zakona o poštno-čerkovnem prometu v kraljevini SHS je odredilo ministristvo v sporazumu s finančnim ministrom višino obrestne mere na hranilne vloge pri Poštni hranilnici na 4% letno.

—g Uvoz v Albanijo. Privilegirana agentura naše države v Skadru je naprosila zagrebško trgovsko in obrtniško zbornico, naj pošlje cenik in katalog lesne, usnjarske, grafične in alkoholne industrije, dalje seznam cen in dobavne pogoje za sladkor, moko, papir, kartonažo, petrolej, bencin, sodo, farmacevtske izdelke, sveče, nilo, pohištvo, steklo, porcelan, krtače, eternit, karbid, vrvarstvo in razne kovine. Po trgovinski pogodbi z Albanijo bi se mogli naši izdelki v Albaniji uspešno plasirati. Srbsko-albanska banka in Skadru je storila vse, da dobe naši trgovci predume na dobavljeno blago. Zato se pozivajo vsa v poštev prihajajoča industrijska podjetja, naj pošljejo svoje oferte neposredno naši agenturi v Skadru.

jajoča industrijska podjetja, naj pošljejo svoje oferte neposredno naši agenturi v Skadru.

—g Zagrebška blagovna borza javlja službeno, da namerava uvesti poleg rednih sestankov tudi redno tedenske sestance za poedine vrste blaga, in sicer: ob sobotah in sredah za žito, mlinke izdelke, seno in slamo, ob torkih za les, ob četrčkih za vino in druge alkoholne pijače, ob petkih pa za kolonijalno blago. Začetek borznega sestance bo redno ob 11. dopoldne.

—g Električne centrale v naši državi. Inženjerja J. Ledvinka in K. Majcen sta izdala nedavno statistiko električnih central v Jugoslaviji. Statistika ne omenja manjših električnih instalacij do 15 HP. V Jugoslaviji je 270 večjih električnih central. Od teh služi 94 poedinim industrijam v lastne svrhe, 96 električnih central ima vodni pogon (turbine in kolesa), 86 parni pogon, 50 Diesl s motorje, ostale pa lokomobile ali motorje na bencin in plin.

SPREJMEMO 50 MLADIH LJUDI

za tovarno

T. & A. Bata v Zlinu ČRS.

Prednost imajo mladeniči čevljarskih rodbin.

Beseda človek pomeni vzdrževalec. Štirinajstleten mladenič si že zasluži za svoje potrebščine, zato je že mlad človek. To običajno ne velja za mladeniče bogatih rodbin, ker ti v štirinajstem letu še ne zaslužio za sebe. V resnici pa je pri nas zelo malo bogatih roditeljev. Več pa je mladeničev, ki se smatrajo za otroke bogatih roditeljev. Nadejamo se pa, da je le teh bolj malo in ni vredno o njih govoriti.

Vi, mladi ljudje, stopajte samozavestno v svet. Ne tožite, ako Vas Vaši starši ne morejo dalje izsolati. Ves svet je šola, a najboljši učitelj je delo, najboljši pomočnik siromaštvo. Večina podjetnih ljudi je zapustilo rodni krov z istotako malim imetjem, kakor je Vaše. Velicina naše dobe leži v tem, da so tudi siromašnemu človeku dostopna najvišja mesta. Odvisno je samo od njega, njegove sposobnosti in vztrajnosti, da doseže svoj cilj.

Po svojem zanimanju si izberite svobodne obrti, t. j. obdelavanje zemlje, trgovine, industrije. Le v svobodni obrti se popolnoma razvija življenje človeka. Samo v moči in sposobnosti ljudi je brezpogojna zmaga. Moč telesa in duha naj bode Vaša vodnica. Išcite borbe. Ne bojte se udarcev. Ne slabite svoja telesa s pitjem, kajenjem itd. Povzročilo bo Vaš poraz. Vrlina, zmernost vodi do zmage.

Do 20. julija sprejema ponudbe, daje navodila in pojasnila:

Bata cipele i koža d. d., podružnica v Zagrebu, Ilica 10 in podružnica v Beogradu, Kralja Milana 69;

Naj živi delo!

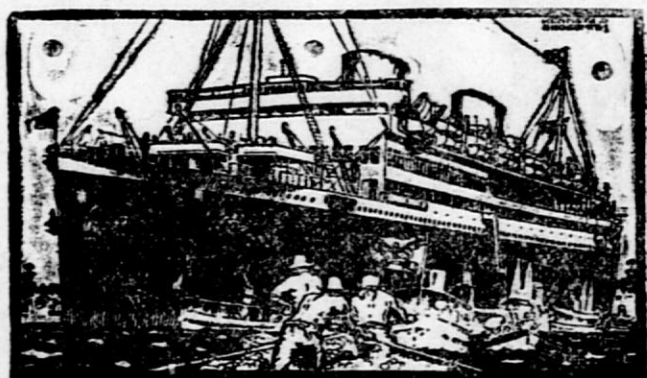
Bata

Zastopniki

se sprejmejo po vseh krajih za prodajanje dovoljenih srečk. — Mest. kur., Brno, Nová 20.

Kupujemo zlato,

srebro, platin. — Tovarna za ločenje dragih kovin, Ljubljana VII, Sv. Jerneja cesta 8. 2018

ROYAL MAIL LINE

Kr. angleška poštna parobrodna linija — Generalno zastopstvo za kraljevino S. H. S. Zagreb, Trg. I. štev. 17.

Redoviti potniški promet:

Hambourg-Cherbourg-Southampton v New York in Kanado

Cherbourg-Liverpool-Southampton v Južno Ameriko.

— Rio de Janeiro, Santos, Montevideo, Buenos Aires, Sanpaolo. — Odprava potnikov v prvem, drugem in tretjem razredu. Kabina tretjega razreda z dvema in štirim posteljami.

Podzastopstva:

Beograd, Karagjorgjeva ulica 91. — Ljubljana, Kolodvorska ulica 26. — Vel. Beckerek, Princeze Jelene obala 7. — Bitolj, Bulevard Aleksandra 163.

Brzjavni naslov za gori navedena podzastopstva „Royal Mail“.

Za Bosno, Hercegovino, Dalmacijo in Crnogoro:

Sarajevu: Srpska Prometna banka. Telegram adresa: Prometna banka.

Gracu: Kapetan Ivo Hagljica. Telegram adresa: Hagljica.

SPLIT: Dioklecijanova obala 8 — METKOVIĆ, Ivo Veraja

Najboljša kolesa so

GRITZNER

in

šivni stroji za obrt in industrijo. Ponk šivanja in umetnega voženja brezplačen.

Najnižje cene!

Tudi na obroke!

Absolventinja

trgovske šole, zmorna strojepisja in stenografi je ter vsakršnega pisarniškega dela — išče službo. — Ponudbe na upravo »Slov. Naroda« pod »Pridna/2045«.

Volno in bombaž

na drobno in debelo — za strojno pletenje in za vsakovrstna ročna dela, se dobi v veliki izbiri in po najnižjih cenah pri Karol Prelog, Ljubljana, Gosposka ulica 3, Stari trg 12. 122/T

Naznanilo preselitve.

KARL PRELOG, trgovina z volno, bombažem in galanterijo, je preselil svojo doslej na Galusovem nabrežju št. 11 se nahajajočo trgovino v

Gosposko ulico št. 3.

Trgovina na Starem trgu št. 12 ostane še nadalje. Ob tej priliki, se cenjenim odjemalcem zahvaljujem za dosedanje zaupanje ter se priporočam za nadaljno naklonjenost.

Z odličnim spoštovanjem

Karl Prelog.

Darujte za „Sokolski Tabor“!!!

PALMA

KARL PRELOG, trgovina z volno, bombažem in galanterijo, je preselil svojo doslej na Galusovem nabrežju št. 11 se nahajajočo trgovino v Gosposko ulico št. 3. Trgovina na Starem trgu št. 12 ostane še nadalje. Ob tej priliki, se cenjenim odjemalcem zahvaljujem za dosedanje zaupanje ter se priporočam za nadaljno naklonjenost. Z odličnim spoštovanjem Karl Prelog.